

NAŠ GLAS

Glasilo Zveze državnih nameščencev za Slovenijo v Ljubljani.

„NAŠ GLAS“ izide vsakega desetega dvajsetega in zadnjega v mesecu.

Celoletna naročnina Din 40.—
Polletna naročnina „ 20.—
Četrtna naročnina „ 10.—

Za inozemstvo je dodati poštnino.

— Oglasi po ceniku. —

Uredništvo: Ljubljana, Bohoričeva ulica št. 12. — Upravništvo: Ljubljana, Vodnikov trg št. 5/I. — Poštni ček. rač. št. 11461.

Na stražol

Poslednji čas so se pojavila sumljiva znamenja, ki obetajo vse kaj drugega, kot kaj ugodnega ali dobrega. V prvi vrsti naša Zveza in Glavni Savez bosta morala stopiti na plan, da preizkusita svojo moč, svojo odporno silo, kajti ne gre za nič manj in nič več kot za — njihov obstoj. Slaba so ta znamenja, so sicer stoprav začetki, toda njihovo sporadično pojavljanje je treba zagrabit pri korenini, da se ne udomači kot razkrajajoča bolezen. Povečamo naj kar v kratkem:

Posamezne krajevne učiteljske organizacije UJU so protestirale proti odstitvi njihovega referenta iz ministrstva. Vsi predsedniki krajevnih organizacij, ki so poslali protestne brzojavke na resortno ministrstvo, se morajo sedaj zagovarjati; z drugimi besedami: vsi predsedniki organizacij so v — disciplinski preiskavi, ker so se pregrešili proti temeljni določbi, da je treba za vsako pritožbo ubrati — instančno pot. Isto se je zgodilo v železničarski organizaciji kakor tudi v organizaciji kmetijskih referentov.

V podrobno kritiko se ne spuščamo, ker ima besedo celokupno organizirano uradništvo.

Plače sodnikov.

»Breša je probilena, zakon je pocepan.«

Pod tem naslovom prinaša »Čin. Glasnik« št. 142 članek, ki ga moramo zaradi originalne misli priobčiti tudi našim članom:

Led je prebit in zakon o civil. uradnikih je raztrgan, ker se je uničil precedens, da so se z zakonom o sodnikih regulirale tudi plače in doklade vsem sodnikom od najvišjega do najnižjega. In če je ustvarjen precedens zanje, je mogoče ustvariti tudi precedens tudi za druge stroke po prav isti poti; tudi tem strokam se morajo potemtakem regulirati plače.

Ali se naj zbog tega ljutijo ostale stroke drž. uslužbenecv?

Ne! Mislimo, da je nepotrebno; nasprotno, požurijo se naj, da pripravijo za svojo stroko ugoden načrt za zakon, pobrigajo se naj, da se načrt uzakoni z vsemi nazivi in napredovanji, ki so predvideni tudi v samem zakonu o drž. računovodstvu.

Kaj pa bo potem z zakonom o civilnih uradnikih iz leta 1923? E, ta zakon je bil že obsojen, čim se je ustvaril. Mar nismo vsi kričali, da je zanič in da ga je treba spremeniti? To je, boljše rečeno: »to so« uvidle tudi vse vlade; zato pa niso predložile skupščini uredbe o razvrstitvi; zato je poizkusil že marsikateri minister, da ne govorimo o naših organizacijah, kako bi se vprašanje revizije zakona načelo. Tudi v finančnem zakonu za 1927-28 je določba, ki pooblašča vlado, da izvrši revizijo uradniškega zakona in uredbe o razvrstitvi. Torej s finančnim, s samo enoletnim zakonom, ki naj bi involviral edinoletne odredbe o lažjem budžetiranju dotičnega leta, s tem zakonom se pooblašča vlada, da predloži skupščini uredbo, ki naj zamenja pozitiiven zakon. Paradoks, kaj? Pa je že tako, ker se je udomačila praksa, da ima finančni zakon moč, menjati prav vse.

Svetujemo prav vsem organizacijam, naj pohite in izdelajo vsaka zase svoj osnovni zakon. Z njim naj zahtevajo kolikor možno

materijalnih dobrin za svoje člane; dobesedno — ugrabiti jih je treba. Kdor prej pride, prej melje!

Žalostno, a resnično. Mi želimo, da se pogloblja položaj vseh uslužbenecv, — pa na koji način se bo to izvelo, zaključuje Čin. Glasnik.

Brez komentarja.

Umestna beseda.

»Činovički Glasnik« (št. 142 z dne 16. jan. 1928) piše:

Savez nabavljalnih zadrug državnih uslužbenecv je razposlal svojim članicam zadrugam dopis, ki ne potrebuje nobenega komentarja. Dopis se glasi:

Glasilo tega Saveza je, kakor Vam je znano, »Činovički Glasnik«. Ker je prav ta list tudi glasilo Glavnega Uradniškega Saveza kot stanovske organizacije, je potem takem splošno uradniško glasilo, tako za stanovska kakor tudi za gospodarska vprašanja vseh državnih uslužbenecv v državi.

Ni državnega uslužbenca, ki ne bi želel, da bi bila njegova pozicija kar najbolj čvrsta, da bi bili njegovi moralni in materijalni interesi kot državnega nameščenca kar najboljše in najkrepkejše zaščiteni. Prav tako ni niti enega državnega uslužbenca, ki ne bi vedel, da se že leta in leta krpa uradniško vprašanje, da pa še ni rešeno in da se bo še leta in leta reševalo. Ni niti enega državnega uslužbenca, ki ne bi vedel, da je njegovo materijalno stanje slabo, da je draginja nad njegovimi dohodki in da stalno visi v boju za svoj in svoje družine obstanek, tako posebno v primerih težke skrbi za otroke, v primeru bolezn ali smrti družinskega člana itd.

Mislimo, da prav tako ni in ne more biti niti enega drž. uslužbenca, ki misli in je prepričan, da se bo kdo drugi zavzel za vsa njegova delikatna vprašanja in da mu bo kdo drugi izpolnil to, kar želi, ne da bi to on sam povedal in ne da bi on sam krepko zastavil svojih sil.

Vsled tega je pravo čudo, da je zelo malo državnih uslužbenecv, ki bi v zavesti svoje osebne odgovornosti napram samim sebi tudi delali po svojem prepričanju. Da je to res, vidimo najbolj po tem, koliko naših tovarišev je naročenih na naše glasilo »Činovički Glasnik«, ki edini more tolačiti naše želje, pokazati naše potrebe, predstavljati v javnosti kolektivne želje in zahteve nas vseh in nas zaščititi na odločilnih mestih in pred odločilnimi faktorji.

Rekli smo, da je pravo čudo, toda moramo pristaviti še tudi, da je to prava naša sramota, in sicer tem večja, ker se za to delo ne zahtevajo pač nobene žrtve; kajti 24.—, Din, kolikor zneso letna naročnina za »Činovički Glasnik«, nikakor ni in ne more biti resen izgovor, da je posameznik ne more plačati. Tisti, ki bi se tako izgovarjal, ni resen mož, še manj pa resen državni uslužbenec.

Ne, ni ta neznamenatna naročnina izgovor, ampak naše mišljenje: »Moja skrb naj preide na drugega!« Bodimo iskreni in priznajmo, da hočemo in želimo, naj kdo drugi za nas dela, toda pod pogojem, da nas pusti v miru. Če bi ročni delayci tako delali, če bi bili tudi ti tako brezbrizni za organizacijo in samopomoč —

V nebo dišeča zadeva.

Ješka in smreka imata veje, veje pa aromatične igle. Potom destilacije se proizvaia iz igel poživljajoče eterično olje, ki pretvarja zatohle domove in zasmrajene dvorane v gozdni paradiz. Od proizvodnje jelkinega olja je treba plačevati državno trošarino. V Sloveniji imamo tri tovarne (barake), ki proizvajajo to olje; največja ga pridela celih 60 dek 5 gr. na dan. Vsako teh tovarn nadzorujeta po dva finančna kontrolna organa, menjaje se v službi noč in dan. Ko je kotliček nabral dovolj kapljic, pretočijo olje pod budnim nadzorstvom kontrolnih organov v stekleničico, ki jo liki steklenke za pivo, hitro zavarujejo s kontrolnim listkom. Tovarnar (barakar) mora trošarino plačati takoj. Največje tovarne (barake) dnevni izkupiček na trošarini v iznosu, beri in piši 5 Din 20 par, se sproti odvaža državni blagajni.

Ne grabite se za glavo, saj se še gospod finančni minister ni, ko je premišljeval, kaj bi poleg davkov, železnic, monopolov in naših duš še vse zastavil, da bi izposloval inozemsko milijardno posojilo. Ta neusahljiv vir dohodkov si je pridržal, zato pa dovolil agrarcem, da smejo raskijo širom domovine kuhati brez trošarine. Kajpak je razlika; jelkino olje je luksuz, »šnops« pa za zdravje. Fič—

mar bi bili izposlovali osemurni delavnik, zavarovanje za bolezen in za primer smrti in vse mogoče druge ustanove za zaščito svojih moralnih in materijalnih interesov? Gotovo ne. Danes ne dosežemo nobene večje in odločilnejše stvari brez organizacije, brez karteliranja sil. To velja za vse panoge življenja in dela brez izjeme, tudi za življenje in delo državnih uslužbenecv. Stanovski interesi uradnikov se ne dajo učinkovito zaščititi brez močne stanovske organizacije, prav tako ni prave obrambe uradniških gospodarskih interesov brez močne zadrugne organizacije. Na čelu teh organizacij mora stati njihovo glasilo, ki govori z javnostjo in ki nas predstavlja. Javnost nas po njem ocenjuje.

Po vsem tem vprašamo: Ali sme in ali more še naprej ostati tako, kakor je sedaj? Ne sme! Vsak državni uslužbenec mora biti vsaj naročnik našega skupnega glasila. Za sedaj ne zahtevamo nič drugega. Kar zahtevamo, je najmanjše od vsega tega, kar mora prispevati posameznik za naše občestvo, pa tudi to le radi dobro umevane svoje osebne moralne in materijalne koristi.

Naši zadrugniki morajo biti v svojem delu prvi in se zavzeti posebno za to, da naroče list ne le sami, ampak tudi vsi njihovi tovariši.

Uprave naših nabavljalnih zadrug morajo takoj in brez odlašanja pozvati vse svoje člane, da takoj naroče »Činovički Glasnik«.

Ne sme biti zadrugnika, ki ne bi bil naročnik »Činoviškega Glasnika«.

Mi še pristavljamo: In »Našega Glasila«, kar si naj bi zapisali v spomin vsi člani »Zveze« in naših »Nabavljalnih zadrug«. Š.—

Kdo je naročnik „Našega Glasila“?

Poročilo upravnika »Našega Glasila« Frana Petroviča za izredni občni zbor »Zveze dr-

žavnih nameščencev za Slovenijo v Ljubljani dne 25. septembra 1927.

Naročniki se porazdele na posamezne stroke tako-le:

Finančna stroka:

	v izven	Ljubljane
a) akademiki	28	8
b) računski uradniki	78	3
c) davčni uradniki	43	169
č) davčni izvrševalci in sluge	2	26

Pravosodna stroka:

	v izven	Ljubljane
a) sodniki	9	26
b) sodno uradništvo	50	124
c) sodni oficijanti	12	27
č) sodni poduradniki in sluge	13	30

Politična stroka:

	v izven	Ljubljane
a) akademiki	13	27
b) pisarniški uradniki	19	43
c) oficijanti in sluge	8	11

Prosveta:

	v izven	Ljubljane
a) profesorji	16	19
b) učitelji	7	40
c) sluge	2	—

	v izven	Ljubljane	skupaj
Kaznišniško osebje	2	16	18
finančna kontrola	4	44	48
orožništvo in policija	4	10	14
geometri	16	13	29
tobačni monopol	15	2	17
pošta	20	42	62
inženirji	10	4	14
zdravniki in živinozdravniki	4	15	19
gozdarji	—	20	20
carina	3	7	10
železnica	3	1	4
cestni in rečni mojstri	—	4	4
odvetniki in notarji	4	5	9
društva in korporacije	12	4	16
Gostilne, kavarne, čitalnice	8	17	25
drugi poklici	27	29	56

Iz tega izkaza se jasno vidi, da drže list v prvi vrsti nameščenci finančne in pravosodne stroke, kojih člani ne tvorijo niti ene osmine članstva »Zveze«, naročnikov pa štejejo nad 600, torej več kot vse ostale stroke skupaj. Je to posledica smotrene agitacije prizadetih društev, ki porabijo vsako priliko, da pridobe listu novih naročnikov. Če bi vsa

pri »Zvezi« včlanjena društva delala enako, kakor omenjena, tedaj bi se število naših naročnikov ne le podvojilo, temveč lahko najmanj početrilo.

Jasno je, da se od organizacij, ki imajo svoja lastna stanovska glasila, ne more in ne sme zahtevati, da store za »Naš Glas« več kot za svoja lastna glasila. Želeti pa bi bilo, da store tudi te organizacije za skupno glasilo nekaj več kakor doslej. Tudi društvo davčnih uradnikov in zemljiško knjižnih uradnikov imata svoji lastni strokovni glasili (»Porezka služba« in »Gruntovničarski vjesnik«), vendar pa so njiu člani skoro vsi tudi naročniki »Našega Glasa«.

Na vsak način pa je dolžnost onih organizacij, ki nimajo svojih glasil, delovati med njih člani na to, da vsi naroče »Naš Glas«.

Uprava je, kakor vedno, tudi lansko leto že v novembru naprosila v listu tovariše, da

bi izvolili prevzeti nabiranje novih naročnikov. Ker sta se odzvala samo dva, je sredi decembra poslala posameznim tovarišem pod kuverto nabiralne pole s prošnjo, da agitirajo z njimi za list. Temu pozivu se jih sicer ni odzvalo veliko, vendar pa so posamezni gospodje dosegli lepe uspehe bodisi glede novih naročnikov bodisi glede prispevkov za tiskovni sklad. Uprava se jim je sproti zahvaljevala v listu. Posebno so se potrudili gg. Blažon v Konjicah, Fischer, Malinger in Rudolf v Ptuj, Verbič in Rozman v Novemestu, Raič v Celju, Ferencak, Karis, Cvahte in Sever v Mariboru, Tajnik in Zupančič v Kranju, Pleskovič v Žužemberku, Šterbenc v Črnomlju, Simerl v Šoštanj, Meršol v Bohinjski Bistrici, Osolnik v Kočevju, dr. Hračovec v Šmarju, Banič v Brežicah, Robar in Verhovnik v Prevaljah, Sušel v Slovenjgradcu, dr. Tomšič in Rendla v Krškem, v Ljub-

Pregled državnih uslužbencev v Sloveniji.

Zap. št.	Državni uslužbenci v resoru ministrstva	Število drž. uslužbencev vseh vrst (uradniki, profesorji, učitelji itd.) uvrščeni v kategorije			Število zvančnikov	Število služiteljev	Število drugih iz drž. sredstev plačanih nastavljenecv	Skupaj
		I	II	III				
1.	Vrhovna drž. upr. (Mesna kontrola)	—	6	—	—	—	—	6
2.	Ministr. za finance	51	397	79	1570	75	70	2242
3.	" agr. ref.	6	3	4	4	1	9	27
4.	" nar. zdr.	99	31	34	43	89	793	1087
5.	" prosvete	354	4078	171	32	105	192	4932
6.	" notr. del	105	14	134	417	40	51	769
7.	" ver	33	—	—	—	2	833	868
8.	" trgov. in industrije	48	42	39	6	13	22	170
9.	" soc. pol.	4	9	6	4	—	15	38
10.	" kmet. in voda	111	31	27	13	9	24	215
11.	" pravde	282	134	127	275	125	28	971
12.	" javnih del (gradjev.)	37	5	10	29	166	446	693
13.	" šum in rudnikov	29	6	39	15	7	7	103
14.	" pošte in telegrafa	17	648	123	500	120	637	2045
15.	" prometa	99	564	1243	3222	101	5435	10664
16.	Monopolna uprava	1	17	12	11	1	1120	1162
17.	Poštna hranilnica	3	25	41	22	6	22	119
18.	Carinarnica	3	124	14	5	7	49	202
Skupaj . . .		1282	6134	2103	6168	867	9761	26315

To statistiko smo objavili, ker je zanimiva in ker bo gotovo še naneslo, da jo bomo rabili. Dostavimo naj še, da so v teh številkah zapopadeni samo aktivni nameščenci.

Augusto Bailly:

Tihotapska zgodba.

»Za hudiča,« mi je šepnil Mihael, »če boste tako tulili, naju še vjamejo.«

»To mi je čisto vse eno,« sem rekel, »saj vendar mi prepovedano hoditi ponoči preko Rizouja. Moj potni list je v redu.«

»Moj tudi,« je odvrnil oni, »toda imam za prijatelja Laberthea zavojček tobaka pri sebi in zato ne bi rad, da naju vjamejo.«

Presenečenje in srd sta mi vrnila nekaj moči.

»Vi bedak, vrzite vendar vaš tobak k vragu. Zakaj skušate pretihotapiti tobak? Saj mi je vaš oče sam dejal, da je pri vas tobak danes mnogo dražji od francoskega.«

»Za božjo voljo, nikaar vendar ne tulite tako strašno,« mi je zapovedal oni, »in pazite. Tu sva v skalnem žlebu in če ne boste pazili, dospete z glavjo naprej na Francosko in jutri zjutraj bom moral pobirati vaše kosti po pečinah.«

Zaškrtal sem od jeze in dolgi dve uri nisem znil ne besedice več. Skoro bi se bil zjokal od besa, ves život me je bolel, slabo mi je postajalo. Kakšna akrobatika! Še danes se mi zvrtili, če se spomnim na to.

»Pozor!« je rekel Mihael, »sva že skoro na ravnem.«

Zaklel sem in kakor v odgovor na to sta se naenkrat začela z desne in z leve dva žvižga v razdalji, ki je nisem mogel zlepa presoditi.

Počeni, kakor stara krastača, to sem pričel, mi ukaže vodnik.

Počeni, kakor stara krastača, to sem precej razumel in ubogal sem. Toda razumel nisem zakaj, ker se mi ni bilo česa bati, a Mihaelu je bilo treba samo, da vrže tobak v stran. Toda bolečine, ki sem jih to noč prestal, so me napravile upornega. Zdad tudi jaz nisem več maral, da me vlove. Brez besed, z obrazom pri tleh, sva ležala pol ure, ne da bi se bila premaknila. Ni česar več ni bilo slišati.

»Kmalu se zdani,« zamrmra Mihael, »pojdiva naprej, samo brez šuma.«

Srce mi je bilo, ko sem se dvignil in šla sva dalje. Komaj sva napravila deset korakov, ko je pet ali šest strelav iz samokresa prerezalo noč. Raskav glas je ukazal: »Roke kvišku, obkoljena sta!«

Naenkrat naju je obdajalo šest obmejnih stražnikov, ki so odprli svoje svetilike in naju merili s strogimi pogledi.

»Poglej no,« je dejal eden izmed njih ves presenečen, »to je pa Verdurazov fant iz Brussaša. Kaj pa počneš tukaj, smrkovec?«

»Gospoda sem privedel sem čez,« je fanté rekel brez razburjenja.

»A vi, kdo ste vi?«

Videti je bilo, da je ta, ki me je izpraševal, nekak predstojnik. Vljudno sem mu odgovoril, mu povedal svoje ime in pokazal listine ter dostavil, da sem dopisnik velikega pariškega lista.

Ker res nisem imel ničesar na vesti, se mi je ravnodušnost takoj vrnila in ker se mi je do-

godek zdel skoro zabaven, sem mu dal te podatke smehljaje in z izvestnim humorjem, ki se je vlemu carinskemu uradniku zazdel vendar malo čuden.

»Ah,« je dejal očividno v zadregi, »vi imate krížec častne legije? Dogodek mi je zelo neprijeten. Če gre morda za pomoto, mi boste oprostiti. Toda tu imamo stroge predpise. Slediti mi morate na najbližjo obmejno postojanko v Chapelle des Bois, kjer bo poročnik preiskal zadevo.«

Na čelu številne, za naju ne posebno laskave čete, smo dospeli v vasico. Prav nič več nisem bil utrujen. Krasota vshajajočega solnca me je oduševila, nikoli še nisem tako občutil tišine jutranjega svitanja in niti najmanjša skrb mi ni tlačila srca.

Kakor sem pričakoval, poročnika je bila sama vljudnost. Ali je sploh moglo biti drugače? Razložil sem mu, da me je edino te želja, da doživim kaj izrednega, napotila k tej nočni pustolovščini. Pokazal sem mu potni list in izkaznico policijske prefektуре in sem ga prosil, naj me preišče in pregleda tudi moj nahrbtnik. Toda zastopnik države se je na najvljudnejši način branil, mi delal poklone zastraženo moje poslednje knjige, ki jo je bil bral, izjavil, da je velik občudovalec mojega talenta in ponudil nama je za zajtrk izvrstno kavo, potem po se je iznova opravičil zaradi pomote carinarjev.

Ločila sva se in si medsebojno izrazila najgloblje spoštovanje. Dvajset minut nato sem pri

ljani pa: Društvo računskih uradnikov in gg.: dr. Stegenšek, Pirc, Dolžan, Pestotnik, Rus in Beguš, za kar bodi izrečena vsem najlepša zahvala.

Število naročnikov je po zaslugi vseh navedenih v prvih mesecih letošnjega leta naraslo za skoro 200.

Ako pri »Zvezi« včlanjene organizacije slede njenemu nedavno izdanemu pozivu za propagando za »Naš Glas« v večji meri kakor so storili doslej, moramo pričakovati, da se bo število naročnikov dvignilo tako, da za obstoj lista ne bo bojazni.

K temu poročilu naj še pripomnimo, da je od 25. sept. 1927 dalje pa do danes prirastlo zopet dobrih 100 novih naročnikov.

Iz strokovnih organizacij.

Pisarniški uradniki.

X. redni letni občni zbor društva državnih pisarniških uradnikov se je vršil dne 15. januarja tega leta.

Na občnem zboru se je razpravljalo o vseh aktualnih vprašanjih, kakor o korakih, ki jih je društvo podvzelo radi uvrstitve pisarniškega uradništva v II. kategorijo, o izplačilu razlik, uvrstitvi Ljubljane v I. draginjski razred, o imenovanju pisarniških uradnikov v višje položajne skupine in drugih važnih zadevah, katerih pa zaradi ozko odmerjenega prostora ne moremo priobčiti v celoti kot se je to zgodilo druga leta.

Pri volitvah, odnosno na prvi seji dne 23. januarja 1928 je bil izvoljen sledeči novi odbor: Rus Ignacij, predsednik; Mikek Davorin, podpredsednik; Mislej Rudolf, tajnik in gospodar; Fisher Evgen, tajnikov namestnik; Vedam Josip, blagajnik, in Blanč Franc, blagajnikov namestnik.

Odborniki: Beguš Joško, Gregorič Franc, Del Cott Anton, Jurca Anton in Slana Franc.

Namestniki odbornikov: Bogataj Janko, Ferjan Karol, Kuhar Jakob in Zima Ignac.

Preglednika računov: Zalesjak Henrik in Sotelišek. — Namestnik preglednikov računov: Kratochwill Kamilo.

Pri slučajnostih se je razpravljalo največ o društvenem pogrebnem skladu, pri katerem je včlanjenih sedaj samo še 18 članov. Sklenilo se je, da se pogrebni sklad opusti in se pristopi h

kakemu drugemu močnejšemu društvu, pri katerem tak sklad že obstoja.

Redna članarina ostane za leto 1928. ista kot doslej, to je 5 Din mesečno, istotako tudi vpisnina za novovstopajoče člane 10 Din.

Tudi članarina pogrebnega sklada ostane ista dokler se sklep glede pridružitve h kakemu drugemu društvu ne izvrši.

Zelo živahna debata se je vršila pri razgovoru o nameravanem zidanju uradniškega doma v Ljubljani.

Vsi dosedanja društveni poverjeniki izven Ljubljane se tem potom vljudno naprošajo, da vrše poverjene jim funkcije še nadalje ter podpirajo odbor s predlogi, nasveti in z rednim pobiranjem članarine.

Nabavljalne zadruge.

Nabavljalne zadruge so zakonito ustanovljene institucije. Vsak državljan ima pravico, da se poslužuje pravic, ki mu jih daje državni zakon v svojo korist in svoj napredek. Vsak človek nosi v sebi željo, po izpopolnjenju, izboljšanju v telesnem in duševnem oziru. Zato je tudi popolnoma prav, da se tudi uradnik loti poštenih sredstev, ki so zmožni zboljšati njegovo telesno in duševno stanje.

Gospodarsko načelo življenja stoji na principu svobodne konkurence. Doslej se je ta princip izrabljaj vedno v škodo delavskih stanov.

Torej če se človek enkrat oprime istega orožja za zboljšanje svojih socialnih razmer, s katerimi je bil tolikrat tepen, se temu ne moremo in ne smemo čuditi. Po načelu svobodne konkurence se odira ljudstvo, za to se pa ima po ravnoistem načelu pravico braniti.

Nabavljalne zadruge imajo samo gospodarski pomen in so samo zakonite oblike v gospodarskem življenju. Niso še popolne, drže se jih hibe, kakor vsacega družega novoustanovljenega podjetja. — Svoboden je prav vsakomur pristop vanje. Komur niso všeč, naj jih pusti, če mu drago, tudi se lahko bojuje proti njim, če ga veseli, toda samo s poštenimi sredstvi, toraj samo na gospodarskem polju.

Nikar pa naj ne vlačí boja drugam, kamor ne spada.

Nabavljalne zadruge ne smejo imeti namena škodovati človeku, marveč vedno le koristiti.

S tem načelom je zares podan pošten gospodarski konkurenčni boj. Prezreti pa ne smemo, da je ta boj združen z vsakim gospodarskim podjetjem in da ta boj ne sme biti vodilo, marveč samo neodstranljiva posledica.

Biti pa mora pri vsem združnem gibanju v prvi vrsti merodajen **socialno-izobraževalni pomen**.

Današnji čas nujno zahteva, da se nauči tudi prav vsakdo gospodarsko živeti s svinčnikom v roki.

Vsak se mora privaditi točno voditi zapiske o izdatkih za svoje gospodinjstvo, ker končna slika točno pokaže in daje lepih opominov, kjer je treba varčevati. — Uspehi tega so se že pri marsikateri gospodinji pokazali.

Ob tem dejstvu se sesede v nič vse očitane, češ, da se v nabavljalni zadrugi pospešuje zapravljanje, ker načelno redno ne daje blaga proti gotovemu plačilu.

Prva stvar je socialen pomen nabavljalnih zadrug. Po njih se zanaša združevanje med nameščenstvo. Ta misel pa je tudi edino resilna.

V načelnem boju med liberalnim individualizmom, t. j. načelom, da bodi v gospodarskem načelu vsak sam zase in med socializmom, kot svedoči naše ime, stojimo na strani poslednjega.

Produkcijo in kroženje blaga morajo po naši sodbi imeti v rokah gospodarski organizmi in to so zadruge. Zadržno gibanje mora

Jugoslovanske tekstilne tovarne Mautner d. d.

Tovarne: Beograd, Litija, Sv. Pavel pri Preboldu

Izdelujejo rjavo in belo kotenino in prvovrstne šifone iz najboljšega ameriškega bombaža.

Prodaja na veliko in malo pri tvrđki

A. & E. Skaberne

LJUBLJANA, Mestni trg št. 10.

ZAHTEVAJTE DOMAČE IZDELKE!

VOIKA

tvornica čevljev

Ljubljana

Zahtevajte naš ilustrirani cenik.

najboljši volji sédel v mali kupčijski avto gospoda Laberthea.

Bilo je skoro poldne, ko smo prispeli v Morbier.

»Pri Pessejevi mami izpijemo čašico encijana,« je rekel kupec, ki se je topot prvič obrnil name. »Dobro vam bo délo, če se ogrejete.«

Pessejeva mama, stara kmetica, ki se mi na njenem posestvu ni zdelo prav nič nenavadnega, nam je prinesla brez besed močno dišeče jursko žganje in spet izginila.

»No,« je rekel kupec, ki je trčil z mojim spremeljvalcem, »kaj mi prinašaš?«

»Dva kilograma,« je odvrnil Mihael.

Nisem razumel, kaj je hotel reči in trenutki, ki so sledili, so mi bili največje presenečenje vsega življenja.

Mladi švicarski junak s pohlevnimi, kakor gorski potok čistimi očmi, je segel v nahrbtnik, katerega sem nosil vsi noč, vzel iz njega konzervno škatljo s Corned beefom in jo pomolil trgovcu.

»En kilogram,« je rekel.

Nato je prelomil hleb kruha in vzel iz njega drugo škatljo, ki je bila očitno vpečena v kruh, in dejal: »Tu je pa drugi kilogram.«

»Izvrstno,« se je smejal kupec. »To je kupčija!« Izvlekel je šop tisočakov iz žepa in ga položil predse na mizo.

»Tu jih je tri tisoč zate,« je rekel Mihael.

Nato se je z vljudno kretnjo roke okrenil k meni: »In tu jih je tri tisoč za vas.«

»Tri tisoč? Kaj naj se to pravi? sem odprtih ust zajechal. »Kaj pomeni vse to?«

Ona dva sta med tem že vstala.

»To je vaš delež,« je dejal Mihael priprosto. »Le vzemite jih, saj ste jih pošteno zaslužili.«

»Zdaj pa na svidenje, gospod, pa srečno!«

Odšla sta že, ko sem s steklenimi očmi in praznimi možgani še vedno topo bulil v teh troje tisočakov. tako nekako, kakor bi krava ogledovala svilen ženski čevlček. Končno, dasi se še nisem odločil, kaj naj storim, sem se zbral in šel ven.

Avto je izginil in Pessejeva mama so ravno gonili krave iz hleva. Prav nič se ni zmenila zame. Šel sem torej proti kolodvoru in premišljaj, da - li sanjam ali sem zblaznel. Nato sem si spet dejal, da sta se z menoj grobo pošalila in bil sem prepričan, da so bankovci ponarejeni.

Toda bil so pravi. To sem spoznal, ko sem pri kolodvorskem okencu v Morbieru enega zamenjal. Tedaj sem se vdal v čudovito usodo, ki je bila končno močnejša od mene in me zoper moje volje vplela v najbolj čudne dogodke.

V vlaklu sem takoj zaspal. Naenkrat sem v polsnu zaslišal besedo »tihotapec«. Dva obmejna stražnika sta bila vstopila v moj oddelek in sta se pogovarjala.

»Dobro spite,« mi je dejal eden od njiju prijazno.

»No seveda,« sem odvrnil, »kje smo sedaj?«

»V Saint Laurentu.«

In ker smo že pač pričeli govoriti, smo se pomenkovali naprej. Med drugim sem ju vprašal,

če visoka valuta ne dela strogega nadziranja prav za prav nepotrebega.

»Nepotrebno?« se je na glas zasmejal starejši med njima. »Za vruga, ne, dragi gospod, vidi se, da niste iz teh krajev, Seveda se ljudje ne zabavajo s tem, da bi prenašali svoj seneni tobak, pač pa k o k a i n. Ha, ne bi verjeli, koliko ga pride preko Rizouja. Potoke bi napolnili z njim. In vendar je to vražje nevarno posel. Za en sam gram, ki ga v obmejnem pasu najdejo v potnikovem žepu, dobi pet let prisilnega dela in če bi bil sam papež. Seveda, dobiček je tudi neznanški. Celo tako velik, da je prav čudno, da si obmejni stražniki sami ne pomnijo čevljev z njim. Pomislite, in mož je dejal to, obrnjen proti meni, da bi mi še bolje predočil neznanški dobiček, »pomislite, tak dečko, ki ga prenese en kilogram sem čez, dobi za to tri tisoč frankov.«

»Ali vam ni čisto dobro? — Bože moj, slabo mu postaja ...«

»Nič, prav nič mi ni,« sem zajechal in z ogromnim naporom volje sem se spet zbral, »samo mal napad omotice.«

Vrta stražnika sta mi drage volje dala piti svoje močno žganje, ki me je zdrnilo in mi spravilo otrplo kri spet v tok. V Anđelotu sem ju zapustil. Jecljaje sem se jima toplo zahvalil in na vsi poti do doma mi je pogled strahoma begal od desne na levo, čim sem videl, da se je pojavila kaka uniforma. Od tistega časa ne morem več pogledati nobenega carinskega stražnika, ne da bi mi zašklepetali zobje, in nobenega Švicarja, ne da bi me pograbila želja, zadaviti ga.

postati jedina pravna oblika proizvodjanja in kroženja blaga. K temu cilju pa korakamo vsi, ki smo se oprijeli združnega delovanja, ako to delovanje posvetimo v veliki meri izobraževalnemu delu.

V tem delu pa tiči tudi glavni pomen za družništva. »Zadugar«.

Vestnik.

Nujna prošnja. Tajništvo Zveze prosi vse včlanjene organizacije, da mu na okrožnico z dne 11. februarja t. l. št. 95/28 («Dom drž. nameščencev» v Ljubljani) pošljejo iz črpn e izjave vsaj do 7. marca.

Izjave naj bodo stvarno utemeljene in po možnosti tako opredeljene, da bo mogla Zveza z vso zanesljivostjo računati z obli gatorno materialno podporo svojega član istva. Event. protivne razloge je prav tako utemeljiti. — Tajnik.

Nova vlada. Po več kot 20dnevni vladni krizi smo dobili novo vlado. Sami ne vemo, kaj so se

šli tam dol; to vse je za nas precej špansko. Neke vrste bolezen je to, ki že ni več kronična kriza, pač pa griža. Vsaka družina se boji bolezni v hiši, samo mi se je ne — mi. »k znama, mi, k mama«.

Ustanove vdovam in sirotam državnih nameščencev.

Hranilni in posojilni konzorcij javnih nameščencev in upokojencev v Ljubljani razpisuje za leto 1928. iz sklada Ivana Rostana 20 ustanov po 300 Din za najbednejše vdove in sirote po državnih nameščencih, pa tudi za preostale po onih narodnih boricah, ki so padli v boju za naše osvobojenje. — Prošnje naj se pošljejo na upravni odbor konzorcija do 30. aprila 1928.

Prosilke naj prošnjam prilože od občinskega ali župniškega urada potrjeno dokazilo, da so res ubožne ali radi bolezni in onemoglosti nesposobne za pridobivanje.

Pomen univerze. Narodna društva, kulturne institucije itd. so razposlale širom domovine lično brošuro o pomenu naše univerze. Žalostno je dejstvo, da se moramo za obstoj univerze, ki smo si jo sami ustanovili in jo z lastnimi duhovnimi

ter materialnimi sredstvi vzdržujemo, ponovno in ponovno boriti. Razlogi, ki so bili odločilni za ustanovitev popolne univerze, v teku 9 let, kar zavod deluje, na svoji tehtovitosti niso niti najmanj izgubili, pač pa se je moč razlogov za neokrnjeni nadaljni obstoj univerze okrepila, a nada, ki se je v novi zavod stavila, v celoti upravičila. In sedaj prihaja finančni zakon, ki grozi z občutno demontažo naše najvišje kulturne ustanove. Na nas vseh je, da podpremo odpor proti okrnitvi ob vsaki zato mudeči se priliki. Brošuro si naj vsak pazljivo in vestno prečita.

»Jerata in drugi.« Črtice in novelete iz življenja malih ljudi, večji del iz vrst uradništva, izidejo v kratkem kot prvi zvezek, na kar opozarjamo naše naročnike.

»Hltro, kaj je noviga.«

Kako dolg je mesec? A: »Grozno, kako beži čas! Kot bi mignil, je mesec pri kraju; ampak od prvega do zadnjega se vendar vleče.« — B: »Ne, ampak vleče se samo od 1. do 15., kajti od 15. do 30. ga sploh ni ne konca, ne kraja.«

C. J. Hamann, Ljubljana

Vam nudi najsolidnejši vir nakupa perila, opreme nevest, novorojenčkov, perja in modnih potrebščin.

Predtiskarija modernih ročnih del.

Priporoča se

I. CERNE

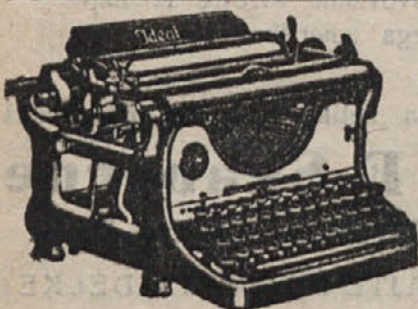
Ljubljana, Dunajska cesta 28

Zaloga pohištva in tapetništvo.

Cenejše kot pri razprodajah

se dobi vsakovrstno manufakturno blago pri

J. TRPIN, Mar bor
Glavni trg štev. 17.

Pisalni stroj „IDEAL“ modela D najmodernejša konstrukcija.

The Rex Co

LJUBLJANA, Gradišče številka 10.

Ivan Perdan nasledniki, Ljubljana

Veletrgovina kolonijalnega in špecerijskega blaga.

Glavni založnik Ciril in Metodov h vžigalic.

Najn žje dnevne cene!

Postrežba točna in solidna.

Nogavice, žepne robce, dišeča mila, kravate, rokavice, vezene, čipke, razni trakovi, sukanec, gumbi, potrebščine za šivilje, tapetnike in krojače v največji izbi samo pri

JOSIP PETELINC, Ljubljana

(blizu Prešernovega spomenika) ob vodi

Kr. Dvorni dobavitelj

Anton Verbič, Ljubljana

Delikatese — špecerija

Solidna postrežba, zmerne cene.

Manufakturna trgovina

FABIANI & JURJOVEC

Ljubljana, Stritarjeva ul. 5.

Priporočata raznovrstno j senco in zimsko blago. — Vedno v zalogi perje, puh in žima za blazine od najcenejše do najfinejše vrste.

Na obroke proti garanciji uradov.

Kupujte pri onih tvrdkah ki inserirajo v „Našem Glasu“.

L. Mikuš

Ljubljana, Mestni trg 15.

priporoča svojo zalogo

dežnikov ter sprehajalnih palic
Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Obiščite novo urejeni oddelek za **gospode** Trpežno blago Najnižje cene Modna trgovina za dame in gospode

A. Šinkovec nasl. K. Soss

Ljubljana, Mestni trg 18, 19.

Ustanovljena 1. 1889

Telefon štev. 2.016

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

Ustanovljena 1. 1889

Poštni ček 10.533

Stanje vložnega denarja nad 300 milijonov dinarjev.

(GRADSKA STEDIONICA)

LJUBLJANA

Prešernova ulica

Stanje vložnega denarja nad 1.200 milijonov kron.

sprejema vloge na hranilne knjižice kakor tudi na tekoči račun, in sicer proti najugodnejšemu obrestovanju Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogovorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti.

Jamstvo za vse vloge in obresti, tudi tekočega računa, je večje kot kjerkoli drugod, ker jamči zanje poleg lastnega hranilničnega premoženja še mesto Ljubljana z vsem premoženjem ter davčno močjo. Vprav radi tega nalagajo pri njej sodišča denar nedoletnih, župnijski uradi cerkveni in občine občinski denar. !!

Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hranilnici, ker je denar tu popolnoma varen.